

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

2406

Na temelju članka 40. stavka 2. Zakona o zaštiti zraka (»Narodne novine«, broj 130/2011), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 29. kolovoza 2013. godine donijela

UREDBU

O EMISIJSKIM KVOTAMA ZA ODREĐENE ONEČIŠĆUJUĆE TVARI U ZRAKU U REPUBLICI HRVATSKOJ

Članak 1.

Ovom Uredbom propisuju se određene onečišćujuće tvari u zraku koje uzrokuju nepovoljne učinke zakiseljivanja, eutrofikacije i fotokemijskog onečišćenja, njihova emisijska kvota za određeno razdoblje u Republici Hrvatskoj i način izračivanja godišnjih proračuna emisija.

Članak 2.

Ovom se Uredbom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive Europske unije:

- Direktiva 2001/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2001. o nacionalnim gornjim granicama emisije za pojedine onečišćujuće tvari u zraku (SL L 309, 27. 11. 2001.),
- Direktiva Vijeća 2013/17/EU od 13. svibnja 2013. o prilagodbi određenih direktiva u području okoliša zbog pristupanja Republike Hrvatske (SL L 158, 10. 6. 2013).

Članak 3.

Emisijska kvota za određene onečišćujuće tvari u zraku određuje se u svrhu ograničavanja emisija određenih onečišćujućih tvari u zraku na području Republike Hrvatske kako bi se poboljšala zaštita okoliša i ljudskog zdravlja od rizika nepovoljnih učinaka zakiseljivanja, eutrofikacije i fotokemijskog onečišćenja te ostvarenja dugoročnih ciljeva kojima se postiže ne prekoračivanje kritičnih opterećenja i kritičnih razina.

Članak 4.

(1) Emisijske kvote određuju se za emisije sumporovog dioksida, dušikovih oksida, amonijaka i hlapivih organskih spojeva na području Republike Hrvatske.

(2) Odredbe ove Uredbe ne primjenjuju se na emisije iz:

- međunarodnog pomorskog prometa,
- zrakoplova, osim ciklusa slijetanja i polijetanja.

Članak 5.

(1) Pojedini pojmovi u ovoj Uredbi imaju sljedeće značenje:

1. *AOT 40*: zbroj razlike između satnih koncentracija prizemnog ozona većih od $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (=40 ppb) i $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ u dnevnim satima koji se nakupljaju od svibnja do srpnja svake godine;
2. *AOT 60*: zbroj razlike između satnih koncentracija prizemnog ozona većih od $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (=60 ppb) i $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ koji se nakupljaju tijekom godine;
3. *emisija*: ispuštanje tvari iz nepokretnog i pokretnog izvora u zrak;
4. *kritično opterećenje*: kvantitativna procjena izloženosti jednoj ili više onečišćujućoj tvari ispod koje se, prema sadašnjem znanju, ne javljaju značajni nepovoljni učinci na određene osjetljive elemente okoliša;
5. *kritična razina*: koncentracija onečišćujućih tvari u zraku, iznad koje prema sadašnjim spoznajama, može imati direktne nepovoljne učinke na receptore kao što su ljudska bića, biljke, ekosistemi ili materijali;
6. *prostorna mreža (grid cell)*: kvadrat $50 \text{ km} \times 50 \text{ km}$ koji je rezolucija koja se koristi pri kartiranju kritičnog opterećenja na europskoj razini, te također pri praćenju emisija i depozicije/odlaganja onečišćujućih tvari iz zraka sukladno Protokolu o dugoročnom financiranju Programa suradnje za praćenje i procjenu prekograničnog prijenosa onečišćujućih tvari u zraku na velike udaljenosti u Europi (EMEP);
7. *CORINAIR priručnik*: kratica EMEP priručnika »Temeljni proračun emisija onečišćujućih tvari u zrak u Europi«;
8. *ciklus polijetanja i slijetanja*: ciklus koji predstavlja sljedeće vrijeme u svakom operativnom sustavu: pristup 4,0 minute, vožnja po zemlji/stajanje na zemlji 26,0 minuta, uzlijetanje 0,7 minuta, uzdizanje 2,2 minute;
9. *emisijaska kvota (nacionalna gornja granica emisije)*: najviša dopuštena količina tvari koju pojedina država može ispustiti u jednoj kalendarskoj godini, izražena u kilotonama;
10. *dušikovi oksidi (NO_x)*: dušikov oksid i dušikov dioksid, izraženi kao dušikov dioksid;
11. *prizemni ozon*: ozon u najnižim dijelovima troposfere;
12. *hlapivi organski spojevi (HOS-evi)*: svi organski spojevi koji proizlaze iz svih ljudskih aktivnosti, osim metana, a koji mogu proizvoditi fotokemijske oksidante reagirajući s dušikovim oksidom uz djelovanje sunčeve svjetlosti;
13. *proračun emisija onečišćujućih tvari*: sektorski organizirana baza podataka koja sadrži podatke potrebne za izračun i izvješćivanje o svim emisijama onečišćujućih tvari, a osobito faktore emisije, podatke o djelatnostima, proračunate vrijednosti emisija, glavne kategorije izvora emisija, dodatne informacije i pretpostavke koje se koriste za proračun, uključujući i podatke o ponovnom izračunu emisija;

14. *izvješće o godišnjim emisijama*: izvješće o svim emisijama onečišćujućih tvari na području Republike Hrvatske koje se priprema godišnje u opsegu i formatu zadanim Konvencijom o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka iz 1979. godine i njezinim protokolima (u daljnjem tekstu: LRTAP konvencija) te odlukama i smjernicama Izvršnog tijela LRTAP konvencije;

15. *izvješće o provedbi politike i mjera za smanjenje emisija*: izvješće o nacionalnoj politici i mjerama kojima se ograničavaju i/ili smanjuju emisije onečišćujućih tvari s količinskim procjenama učinaka politike i mjera prikazano na osnovi pojedinih sektora za svaku onečišćujuću tvar;

16. *projekcije emisija*: kvantificirane vrijednosti emisija u budućem dugoročnom razdoblju temeljene na očekivanim scenarijima razvitka u pojedinim sektorima;

17. *faktor emisije*: brojčana vrijednost koja daje količinu emisije određene tvari po jedinici djelatnosti mjerene količinom proizvoda, potrošenog energenta ili sirovine, ili veličinom obavljenog posla za određenu djelatnost, proces ili određene postupke zaštite okoliša. Iskazuje se u jedinicama mase onečišćujuće tvari – po jedinici aktivnosti izvora (na primjer kg/t proizvoda, kg/t sirovine, kg/t potrošenog goriva, kg/GJ proizvedene energije, kg/stanovniku i slično);

18. *podatak o djelatnosti*: brojčana vrijednost koja daje ukupnu količinu proizvoda, potrošenog energenta ili sirovine ili količinu obavljenog posla za određenu djelatnost;

19. *ponovni izračun (rekalkulacija)*: računski postupak ponovnog procjenjivanja emisija po izvorima u sektorima iz prethodno podnesenih izvješća o proračunu kao posljedica unaprjeđenja metodologije, faktora emisije ili podataka o djelatnostima ili uključivanja novih kategorija izvora;

20. *kontrola kvalitete*: sustav uobičajenih tehničkih aktivnosti za mjerenje i nadzor kvalitete proračuna emisija u zrak koje se provode tijekom njegove izrade;

21. *osiguranje kvalitete*: planirane i sustavne akcije i radnje poduzete od strane neovisnog tijela potrebne da se stekne uvjerenje da će inventar emisija zadovoljiti zadane zahtjeve za kvalitetu;

22. *plan osiguranja i kontrole kvalitete*: dokument koji definira aktivnosti, sredstva, rokove, odgovornosti i slijed primjene aktivnosti osiguranja i kontrole kvalitete proračuna emisija;

23. *sektor*: jedan od sljedećih 11 sektora koji se promatraju u okviru LRTAP konvencije: (1) izgaranje u termoelektričkim postrojenjima i postrojenjima za transformaciju energije; (2) izgaranje u ne-industrijskim procesima; (3) izgaranje u industriji; (4) proizvodni procesi; (5) pridobivanje i distribucija fosilnih goriva i geotermalne energije; (6) korištenje otapala i ostalih proizvoda; (7) cestovni promet; (8) ostali pokretni izvori i strojevi; (9) obrada i odlaganje otpada; (10) poljoprivreda; (11) ostali izvori i ponori.

(2) Osim pojmova iz stavka 1. ovoga članka, pojedini pojmovi koji se koriste u ovoj Uredbi sukladni su pojmovima utvrđenim u Zakonu o zaštiti zraka.

(1) Ukupne nacionalne emisijske kvote za onečišćujuće tvari iz članka 4. stavka 1. ove Uredbe su:

- sumporov dioksid (SO₂) 70 kilotona
- dušikovi oksidi (NO_x) 87 kilotona
- hlapive organske spojeve (HOS-evi) 90 kilotona
- amonijak (NH₃) 30 kilotona.

(2) Emisijske kvote iz stavka 1. ovoga članka ne smiju se prekoračiti u godinama nakon 2010. godine.

(3) Ukupne emisijske kvote za onečišćujuće tvari iz članka 4. stavka 1. ove Uredbe država članica Europske unije propisane su u Prilogu I. ove Uredbe.

(4) Za postizanje emisijskih kvota iz stavka 1. ovoga članka primjenjuje se Program postupnog smanjivanja emisija za određene onečišćujuće tvari u Republici Hrvatskoj za razdoblje do kraja 2010. godine, s projekcijama emisija za razdoblje od 2010. do 2020. godine (»Narodne novine«, broj 152/2009).

(5) Projekcije emisija iz stavka 4. ovoga članka sadrže:

- projekcije »bez mjera«, »s mjerama« i »s dodatnim mjerama« za razdoblje od 2010. do 2020. godine;
- opis politike i mjera uključenih u projekcije;
- analizu osjetljivosti projekcija;
- opis metodologije, modela, pretpostavki i ulaznih podataka za izradu projekcija.

Članak 7.

(1) Program iz članka 6. stavka 4. ove Uredbe po potrebi se ažurira i revidira.

(2) Program postupnog smanjivanja emisija za određene onečišćujuće tvari u Republici Hrvatskoj, s projekcijom emisija te izmjene i/ili dopune tog programa izrađuje ministarstvo nadležno za poslove zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(3) Program iz stavka 2. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske.

(4) Program iz stavka 2. ovoga članka objavljuje se u »Narodnim novinama«.

(5) O donošenju programa iz stavka 2. ovoga članka te izmjenama i dopunama tog programa, odnosno Programa iz članka 6. stavka 4. ove Uredbe Ministarstvo obavještava Europsku komisiju.

Članak 8.

Za postizanje emisijskih kvota iz članka 6. stavka 1. ove Uredbe uspostavljaju se sljedeći privremeni ciljevi zaštite okoliša:

– *zakiseljivanje*: područja u kojima se prekoračuju kritična opterećenja trebaju se smanjiti za barem 50% (u svakom kvadratu prostorne mreže) u odnosu na 1990. godinu;

– *izloženost prizemnom ozonu, vezano uz zdravlje*: opterećenje prizemnog ozona iznad kritične razine za ljudsko zdravlje, pri čemu je vrijednost AOT60 jednaka 0 ppm.h, potrebno je smanjiti za dvije trećine u svakom kvadratu prostorne mreže u odnosu na 1990. godinu. Pored toga, opterećenje prizemnim ozonom ne smije prekoračiti apsolutnu granicu od 2,9 ppm.h u bilo kojem kvadratu prostorne mreže;

– *izloženost prizemnom ozonu, vezano uz vegetaciju*: opterećenje prizemnim ozonom iznad kritične razine za usjeve i poluprirodni biljni svijet, pri čemu je AOT40 jednaka 3 ppm.h, potrebno je smanjiti za jednu trećinu u svakom kvadratu prostorne mreže u odnosu na 1990. godinu.

Članak 9.

(1) Praćenje emisija onečišćujućih tvari iz članka 4. stavka 1. ove Uredbe na području Republike Hrvatske ostvaruje se:

– proračunom emisija onečišćujućih tvari iz članka 4. stavka 1. ove Uredbe na području Republike Hrvatske sukladno obvezama iz LRTAP konvencije,

– izvješćem o godišnjim emisijama onečišćujućih tvari iz članka 4. stavka 1. ove Uredbe na području Republike Hrvatske s projekcijama emisija tih tvari (u daljnjem tekstu: Izvješće),

– izvješćem o provedbi politike i mjera za smanjenje emisija s ciljem ispunjenja obveza prema LRTAP konvenciji.

(2) Uz Izvješće izrađuje se raspodjela emisija u prostornoj mreži te očekivane značajnije promjene u zemljopisnoj raspodjeli nacionalnih emisija za svako petogodišnje razdoblje.

Članak 10.

(1) Poslovi izrade proračuna emisija i Izvješća obuhvaćaju:

– proračun emisija iz svih izvora u sektorima i po onečišćujućoj tvari iz članka 4. stavka 1. ove Uredbe,

– kvantitativnu procjenu nesigurnosti proračuna iz podstavka 1. ovoga stavka za svaki izvor emisije u sektoru kao i za proračun u cjelini,

– identifikaciju glavnih izvora emisije onečišćujućih tvari iz članka 4. stavka 1. ove Uredbe,

– ponovni izračun emisije u slučajevima unaprjeđenja metodologije, faktora emisije, podataka o djelatnosti ili sektorima, uključivanja novih kategorija izvora emisija u sektoru ili primjene metoda usklađivanja,

– provedbu i izvješćivanje o postupcima kontrole kvalitete u skladu s planom osiguranja i kontrole kvalitete,

– pripremu Izvješća uključujući i dodatne zahtjeve u skladu s LRTAP konvencijom.

(2) Za izradu proračuna emisija i Izvješća koristi se zajednički EMEP/CORINAIR priručnik prihvaćen LRTAP konvencijom, koji se objavljuje na internetskoj stranici Agencije za zaštitu okoliša (u daljnjem tekstu: Agencija).

(3) Izvješće obuhvaća emisije iz svih izvora u sektorima za razdoblje od bazne godine do kalendarske godine koja prethodi tekućoj godini u kojoj se izrađuje to izvješće.

Članak 11.

(1) Za potrebe izrade proračuna emisija i Izvješća Agencija obavlja sljedeće poslove:

– izrađuje godišnji program prikupljanja podataka o djelatnostima po pojedinim sektorima propisanim u Prilogu II. ove Uredbe prema planu osiguranja i kontrole kvalitete za proračun emisija,

– uspostavlja i vodi proračun emisija onečišćujućih tvari iz članka 4. stavka 1. ove Uredbe,

– provodi postupak izračuna emisija sukladno planu osiguranja i kontrole kvalitete za proračun emisija,

– arhivira podatke o sektorima za izračun emisija, faktorima emisije i dokumentima korištenim za planiranje, izradu, kontrolu i osiguranje kvalitete proračuna emisija.

(2) Za potrebe tehničkog pregleda i ocjene proračuna emisija i Izvješća na zahtjev stručnom tijelu Izvršnog tijela LRTAP konvencije Agencija daje na uvid sve podatke i dokumente iz stavka 1. podstavka 4. ovoga članka.

Članak 12.

(1) Program iz članka 11. stavka 1. podstavka 1. ove Uredbe obuhvaća podatke o djelatnostima koji se odnose na tekuću kalendarsku godinu.

(2) Agencija dostavlja program iz članka 11. stavka 1. podstavka 1. ove Uredbe tijelima državne uprave i drugim pravnim osobama s javnim ovlastima iz Priloga II. ove Uredbe do 15. prosinca tekuće kalendarske godine.

Članak 13.

Tijela državne uprave i druge pravne osobe s javnim ovlastima iz Priloga II. ove Uredbe osiguravaju podatke o djelatnostima i emisijama po sektorima potrebnim za izradu proračuna emisija onečišćujućih tvari iz članka 4. stavka 1. ove Uredbe na području Republike Hrvatske, prema programu iz članka 11. stavka 1. podstavka 1. ove Uredbe i dostavljaju Agenciji, do 30. rujna sljedeće kalendarske godine u elektronskom obliku.

Članak 14.

(1) Agencija dostavlja Izvješće Ministarstvu do 30. studenoga tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

(2) Ministarstvo razmatra i odobrava Izvješće.

(3) Agencija objavljuje odobreno Izvješće na internetskoj stranici.

(4) Ministarstvo dostavlja Izvješće Europskoj komisiji do 31. prosinca tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Članak 15.

Ministarstvo izrađuje izvješće o provedbi politike i mjera za smanjenje emisija onečišćujućih tvari iz članka 9. stavka 1. podstavka 3. ove Uredbe s ciljem ispunjenja obveza prema LRTAP konvenciji i dostavlja Izvršnom tijelu LRTAP konvencije u rokovima, opsegu i formatu u skladu s LRTAP konvencijom.

Članak 16.

(1) Ministarstvo posreduje i razmjenjuje podatke o emisijama onečišćujućih tvari iz članka 4. stavka 1. ove Uredbe s međunarodnim organizacijama i strankama LRTAP konvencije.

(2) Ministarstvo posreduje i razmjenjuje podatke s nadležnim tijelima i organizacijama Europske unije.

Članak 17.

Prilozi I. i II. sastavni su dio ove Uredbe.

Članak 18.

(1) Program postupnog smanjivanja emisija za određene onečišćujuće tvari u Republici Hrvatskoj za razdoblje do kraja 2010. godine, s projekcijama emisija za razdoblje od 2010. do 2020. godine (»Narodne novine«, broj 152/2009) važi do isteka roka na koji je donesen.

(2) Program iz stavka 1. ovoga članka za vrijeme dok je na snazi prema odredbi stavka 1. ovoga članka može se mijenjati i dopunjavati, ako je to potrebno, radi ispunjenja ciljeva i/ili obveza prema LRTAP konvenciji ili pravnoj stečevini Europske unije.

Članak 19.

Izrada proračuna emisija i izvješća o godišnjim emisijama za 2012. godinu dovršit će se prema odredbama Uredbe o emisijskim kvotama za određene onečišćujuće tvari u Republici Hrvatskoj (»Narodne novine«, broj 141/2008) i Godišnjem programu prikupljanja podataka o djelatnostima po pojedinim sektorima za 2012. godinu.

Članak 20.

Danom stupanja na snagu ove Uredbe prestaje važiti Uredba o emisijskim kvotama za određene onečišćujuće tvari u Republici Hrvatskoj (»Narodne novine«, broj 141/2008).

Članak 21.

Ova Uredba stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa:
Urbroj:
Zagreb, 29. kolovoza 2013.

022-03/13-03/97
50301-05/25-13-2

Predsjednik
Zoran
Milanović, v. r.

PRILOG I.

UKUPNE EMISIJSKE KVOTE ZA ONEČIŠĆUJUĆE TVARI ZA PODRUČJE EUROPSKE UNIJE SU:

EU (28)*	Sumporov dioksid (SO ₂)	Dušikovi oksidi (NO _x)	Hlapivi organski spojevi (HOS- evi)
	7 902	8 267	7 675

*Ove ukupne emisijske kvote su privremene i ne uzimaju u obzir pregled sukladno članku 10. Direktive 2001/81/EZ.

Navedene emisijske kvote su određene s ciljem osiguravanja ciljeva zaštite okoliša iz članka 8. ove Uredbe za cijelu Europsku zajednicu do 2010. godine.

PRILOG II.

POPIS TIJELA DRŽAVNE UPRAVE I DRUGIH PRAVNIH OSOBA S JAVNIM OVLASTIMA KOJI OSIGURAVAJU PODATKE

Nadležno tijelo	Sektor
Ministarstvo gospodarstva Državni zavod za statistiku Agencija za zaštitu okoliša	(1) izgaranje u termoenergetskim postrojenjima i postrojenjima za transformaciju energije (2) izgaranje u neindustrijskim procesima izgaranje u industriji
Državni zavod za statistiku Ministarstvo zaštite okoliša i prirode Agencija za zaštitu okoliša	(3) proizvodni procesi (4) korištenje otapala i ostalih proizvoda
Državni zavod za statistiku	(5) pridobivanje i distribucija fosilnih goriva i geotermalne energije

Ministarstvo unutarnjih poslova	(6) cestovni promet
Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture	(7) ostali pokretni izvori i strojevi
Ministarstvo gospodarstva	
Agencija za zaštitu okoliša	
Agencija za zaštitu okoliša	(8) obrada i odlaganje otpada
Ministarstvo poljoprivrede	(9) poljoprivreda (10) ostali izvori i ponori